

**Francisci Monacelli Eugubini J. U. D. Protonotarii
Apostolici, olim Ecclesiæ Venusinæ, ac deinde Æsinatis
Vicarii Generalis, &c. Formularium Legale Practicum Fori
Ecclesiastici**

In Quo Formulæ Expeditionum usufrequentium de his, quæ pertinent ad Officium Judicis nobile, continentur ; Opus Episcopis, Vicariis Generalibus,

Aliisque Iurisdictionem quasi Episcopalem exercentibus: necnon Confessariis, Parochis, Cancellariis, cæterisque in dicto Foro versantibus,
apprimè utile ...

In qua præter Supplementum Formularum Fori extrajudicialis, accesserunt quamplures Formulæ Fori contentiosi, necnon nonnullæ litteræ Pastorales non minùs utiles, quàm necessariæ gubernium Ecclesiasticum assumentibus, ab eodem Auctore annotationibus auctæ, sacræ paginæ oraculis, & Sacr. ...

Monacellus, Franciscus

Venetiis, 1707

R. P. D. Albergato Decano. Burgen. juris deputandi Curatum Lunæ 21.
Februar. 1684.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62423](http://urn.nbn.de/hbz:466:1-62423)

9. Nullatenus relevante, quod ipse Melchior possessionem ejusdem Beneficii cœperit, quia animadversum fuit hanc eamdem possessionem illi non posse suffragari, dum capta fuit propria auctoritate, & nulla præcedente collatione, aut institutione auctoritate Apostolica, aut Ordinaria facta, & cum ex illa nullo modo juvari possit, nec effici valet legitimus contradictor ad impedien. Carolo immisionem, & ob id dicitur cecidisse à quolibet jure, quod sibi competere posset in dicto Beneficio juxta famigeratum text. in cap. Avaritiae de elect. in 6. & eo magis, quia cum hujusmodi Beneficium antecedenter, & ad instantiam defuncti Balthasaris fuisset effectum litigiosum, de eo nullus disponere poterat præter Papam ad quem spectabat collatio cap. 1. & 2. ut lit. pend. in 6. Clem. 1. codem tit. Gonz. ad regul. 8. gloss. 6. nu. 145. & 146. Barbos. de offic. & pot. Episc. alleg. 57. nu. 47. & 48.

Et ita utraque &c.

R. P. D. E M E R I X.

*Romana, seu Florentina Legatorum.
Veneris 26. Junii 1682.*

A R G U M E N T U M.

Executores Testamentarii, non tenentur propriis sumptibus item agere.

S U M M A R I U M.

- 1 Executores Testamentarii item sustinent expensis hereditatis.
- 2 Expensæ litis cedunt in computum legati.

D E C I S I O XI.

UNa cum Dubio principali hac eadem die deciso ad favorem Monasterii, & Monachorum Sanctissimæ Trinitatis Florentiae resolutum quoque fuit eis subministrandas esse expensas litis, juxta modum inferius exprimendum.

1. Cùm enim Executores Testamentarii, non teneantur propriis sumptibus item agere, adhoc ut voluntas Testatoris Monacelli Form. Pars II.

adimpleatur, sed id fieri debeat expensis hereditatis, ut tradunt Covar. in cap. Joannes in fin. vers. expensas autem de testam. Molin. de Just. & jur. tom. 1. disp. 284. litt. C. g. utrum vers. observat Parif. cons. 26. sub nu. 17. vers. quo stante cum duobus seqq. lib. 4. Carp. de Executione testament. lib. 3. c. 3. n. 60. & cap. 8. gloss. 1. n. 19. Bursatt. cons. 18. n. 20. Giurb. ad consuetudin. Messan. cap. 2. gloss. 13. sub nu. 21. vers. sed eo in casu p. 1. Coccin. in annot. decij. 245. n. 1. conseqvens est, quod Monachis in quorum Ecclesia sepultum fuit corpus Alexandri Testatoris, & ad quos ex testamento spectat onus curandi adimplementum legati, ve- niunt subministrandæ litis expensæ.

2. Nil refragante, quod Testator pro eadem cura, & diligentia Monachis commissa ei reliquerit annua scuta quatuor, quia visum fuit DD. hoc solùm posse ope rari, quod pecuniae subministrandæ pro expensis litis, cedant in diminutionem eorum annui legati, non autem quod ex penses non sint interim subministrandæ ex auctoritatibus suprà allegatis.

Et ita utraque &c.

R.P.D. ALBERGATO DECANO.

*Burgen. juris deputandi Curatum
Luna 21. Februar. 1684.*

A R G U M E N T U M.

Curati Ecclesiarum Parochialium, quæ sunt unitæ mensæ Monachorum, non habent statum collativum, sed deputantur ad illas etiam Monachi ad nutum Abbatis.

S U M M A R I U M.

- 1 Beneficia sacerularia Sacerularibus, regularia Regularibus conferuntur.
- 2 Beneficia manualia non conferuntur in titulum, sed in administrationem.
- 3 Beneficium sacerulare per unionem Monasterio Regularium factam, acquirit naturam Regularis.
- 4 Unio ex quibus probetur, ostenditur.
- 5 Monachi S. Benedicti habent facultatem deputandi Curatos amovibiles in Ecclesiis Parochialibus depen-

B b den-

- dentibus ab eorum Monasteriis , etiam Religiosos Monasterii , & num. 7. & 8.
- Rota reverenter amplectitur Decreta Sacr. Congreg. Concilii , ibi . num. 6.*
- 9 *Confessio partis est omnium probatio-
num maxima.*
- 10 *Testes debent reddere rationem scientiae,
quando qualitas super qua deponunt
aliter sciri non potuit.*
- Beneficii vacatio non datur in manuali-
bus , ibi .*
- 12 *Testibus in concurso major est adhiben-
da fides , quorum depositiones scriptu-
ris corroborantur.*
- 13 *Papa non censetur derogare Consuetu-
dini immemorabili , neque juri que-
sto per Constitutionem præceden-
tem .*
- 14 *Constitutio , quæ nunquam habuit effe-
ctum , nullam vim legis acquirit , &
nu. 15. & 18.*
- 16 *Nemo præsumitur spernere , & volun-
tarie se illaqueare delle censuris .*
- 17 *Constitutiones ordinis à Papa confirma-
tæ , derogant prioribus .*
- 19 *In collatione Beneficiorum sola idonei-
tas est specienda non autem origo .*

DECISIO XII.

REvocata ad examen Decisione co-
ram me edita , quo ad instantiam
Consilii , seu Universitatis Oppidi de Ar-
redondo sub die 11. Decembris 1682. per
contradicta responsum fuerat non licere
Abbati Regulari SS. Salvatoris de Oagna
nominare in Curatum Parochialis Ec-
clesiae ejusdem loci unum ex Monachis sui
Monasterii , sed potius teneri ad nominationem
Presbyteri Sæcularis , & filii patri-
monialis ejusdem loci ; hodie informante
etiam Abbate , & Monasterio , Dominos
meos consuli super viribus præfata resolutionis , qui ex novis facti circumstantiis
diversoque Jure inde derivante , ab illa
recedendum esse censuerunt .

1. Non enim impugnabatur regula de
Jure certissima , quod Beneficia sæcularia
Sæcularibus conferantur , regularia vero
Regularibus ex dispositione Sacr. Concil.
Trid. sess. 14. de reformat. cap. 10. & 11. &

ex regula Cancell. 42. seu 43. super quibus
primariò nititur contraria Decisio : sed
in hac hypotesi Domini resolverunt illam
non applicari , sed versari in casu limita-
tionis , cum non agatur de beneficio ha-
bente statum collativum , quod conferatur
in titulum , sed de Ecclesia unita mensa
Abbatiali cuius Curatus , seu Cappella-
nus deputatur ad nutum Abbatis , seu Su-
periorum amovibilis , quo casu præmissa
regula non intrat , quæ solum locum sibi
vindicat in Beneficiis conferendis , fecus
autem in manualibus Gonz. ad reg. 8. Car-
cell. gloss. 5. §. 6. nu. 9. & seq. & n. 6. & 64.

2. Cum hæc sint incapacita , collatio-
nis , & ad instar famulatus , & condi-
servitentur dentur in simplicem , & momen-
taneam administrationem , cap. cunctis
suffit de constitut. Clement. 1. §. quidam
etiam Eccles. de excess. Prælat. Lotter de
re benefic. lib. 1. cap. 28. num. 504. Garz.
eodem tractat. part. 1. cap. 2. num. 12. idem
Gonzal. ad regul. 8. Cancell. gloss. 5. §. 7.
num. 2. & sequentibus . Addend. ad Greg.
decis. 112. num. 5. Add. ad Pamphil. decis.
686. nu. 6. Rota coram Merlin. decis. 37. nu.
1. & seq. coram Peuting. decis. 135. num. 1.
& coram Bich. decis. 421. nu. 3. & in decis.
32. sub num. 10. & decis. 773. a nu. 5. ad 8.
par. 19. rec.

3 Quinimò , etsi præfata Regula in
hac Beneficii specie admitteretur potius
Abbati , & Monachis faveret , cum hu-
iusmodi Beneficium per antedictam unio-
nem Monasterio Regulari factam , natu-
ram , & qualitatem Regularis sortitum
fuerit , juxta notata per Glof. in Clement.
unica §. quidam etiam verb. ad mensam pos-
med. & circa fin. de excess. Prælat. Lotter.
de re benefic. lib. 1. quest. 33. nu. 93. Hoyed.
de incompat. part. 1. cap. 15. Quem sane ei-
fectum inter præcipuos unionis commu-
nerat P. Murga celeber in hac materia ,
& in aliis Doctor. quest. post part. 2. quest.
6. num. 1. & 2. Rot. post eundem decis. 9. sub
num. 2. decis. 10. sub nu. 3. & dec. 11. sub n. 5.
& novissime in rec. decis. 773. sub num. 5. &
seqq. part. 18. Ideoque in his terminis po-
tius retorqueri , & applicari , quod tale
Beneficium , uti Regulare , Regulari con-
feratur , juxta alterum ejusdem Regulae
partem prout ad rem nostram arguant
Angel.

Angel. conf. 247. per tot. Novar. in Summ. Bull. commen. 66. sub num. 25. Rot. in Pamphilonen. Vicariæ 13. Martii 1664. §. Censuerunt in fin. confirmata cor. Eminentiss. Cerr. dec. 886. sub n. 8. & 9. inter ejus impress.

4. Talem autem unionem extinctivam tituli Beneficii cum transmutatione status collativi in merè manuale, licet à parte non controversam, Domini aperte defumebant, tum ex pluribus Decisionibus hujus S. Tribunalis antiquitus in hac causa emanatis super manutentione in possessione deputandi hujus Cappellanum Regularem, vel Presbyterum Sæcularem Abbatii pro tempore benevolum, & ad ejus nutum amovibilem de quo sunt binæ decisiones coram bon. mem. Ghislerio impressæ apud eundem P. Murg. ad constitut. Apóst. decif. 7. & 8. Tum ex tentatis per proprium Ordinarium, ac per R. P. D. Nuncium de annis 1630. & 1632. in prima, & secunda instantia hujus præsentis causæ super prædicta unione, necnon deputatione prolatis, & ex antiquiori Sententia in contradictorio Judicio contra Promotorem Fiscalem ab Abate, & Monasterio usque de anno 1549. obtenta; Necnon ex testibus tunc temporis; & postmodum de anno 1630. in hac eadem causa examinatis de prædicta unione, & Monasterialitate tanquam de re indubitate concludenter, & uniformiter deponentibus. Tum ex perceptione Decimorum, ac onere manutenendi, & restaurandi Ecclesiam ipsi Monasterio injuncto. Tum ex arrendamentis prædictæ Ecclesiæ S. Pelagi uti propriæ, & Monasterialis, ejusque honorum, & jurium factis ab Abate de Oagna antiquissimis temporibus scilicet annis 1320. & 1323. ex pluribus Visitacionibus ejusdem Ecclesiæ, necnon ex Deputationibus Cappelanorum ad ipsius arbitrium amovibilium cum certo salario ab eodem Abate tam antiquitus, quam recentius pacifice factis; Tum demum ex Descriptionibus, Catastris, seù ut hispanicè dicitur Apeis Bonorum Monasterii de Oagna sequutis anno 1488. vigore mandati Ordinarii Burgensis, anno verò 1664. vigore Commissionis Regiae, in quibus prædicta Ecclesia S. Pelagii uti Monasterialis, & pro-

pria dicti Monasterii de Oagna adnotatur: Ex his autem tanquam ex signis, & probationibus indubitatis qualitatem Monasterialitatis, ac plenariam, & veram unionem concludi testantur P. Murg. quæst. Pastor. par. 1. quæst. 2. divis. 2. num. 14. cum duob. seqq. Rot. cor. Seraph. dec. 1304. in fin. & in rec. dec. 153. num. 3. & 4. dec. 88. n. 11. & 12. par. 9. dec. 62. per tot. par. 15. & latè in Pamphilonen. Vicariæ 13. Martii 1664. cor. bon. mem. Verospio.

5. Facultatem verò deputandi in Curatum Monachum, seù quemcumque Presbyterum Sæcularem fibi benevulum ultra assidentiam Juris superioris expensam favore Abbatis, & Monasterii, manifestè comprobant duo Decreta Sacrae Congregatiois Concilii: Alterum de anno 1638. ad instantiam Benedictinorum Italiae editum, quo præmissa specialis Dubii disputatione sanctum fuit, contra Episcopum Patavinum itidem informantem, licere Abbatibus Monachos deputare ad iprorum nutum amovibiles pro servitio Ecclesiarum quomodolibet dependentium à Monasteriis, etiam si Presbyteris Sæcularibus per prius addicta esset Administratio, dummodò cum Socio Ecclesiæ præficerent; quod sanè Decretum à fel. mem. Urbano VIII. per Breve speciale datum sub die 6. Septembr. 1638. approbatum existit; Alterum, & antiquius favore totius Congregationis Benedictinorum Hispaniæ confirmatum à fel. mem. Clemente Octavo usque de anno 1596. quo eadem facultas deputandi Monachum, vel Presbyterum cum eadem conditione impartita fuerat, Quæ sanè Decreta Pontificio placito roborata, sunt absque dubio amplectenda, prout semper, & reverenter monuit hoc Sac. Tribunal, & signanter coram Buratt. dec. 479. num. 3. & ibi Addend. sub num. 20. cor. Celf. decif. 5. num. 12. cor. Eminentiss. Ottobon. dec. 46. num. 16.

6. Non refrangente quod primum Decretum amputet solum controversiam cum Benedictinis Italiae, nam, & alterum specialiter quoad Benedictinos Hispaniæ illam removet, & (ultra quod non militat potior ratio pro illis, quam pro istis) ob jurium, ac Privilegiorum communicationem inter Monasteria Congregatio-

B b 2 nis

nis Hispaniarum , & illa Congregationis Italiae , perinde est , ac si distincte de utraque loqueretur idem Murg. *ad Constat.*
4. *Gregorii IX. §.2. num.18. fol.34. & ad Constitut. 16. §.2. num.14. fol.371. & poss. dec.22. sub §.1. & in individuo hujus Brevis post dec.28. n.3. & 9. referendo Constitutionem Julii II. dixit Tamb. de jur. Abbat. tom.1. disp.17. quæst.1. num.6.*

8. Quibus adstipulantur aliae Constitutiones Apostolicæ hujusmodi facultatem tribuentes , signanter verd ad favorem Monasterii de Ogna extat illa Sixti IV. de anno 1481. ubi præsupposita hujusmodi consuetudine , & facultate pro indubitate deputandi Monachos proprii Monasterii , disponitur , quod durante quadam clausura tunc ab ipsis Monachis pro reformatione Religionis proposita , liceret Abbat , & Monasterio deputare Presbyterum Sæcularem eodem modo ad nutum amovibilem . Generaliter etiam ad favorem totius Religionis Hispaniae adsunt aliae Constitutiones Julii II. & Leonis X. prima de anno 1503. secunda de anno 1515. editæ , ubi pariter , prædicta consuetudine indubitanter admissa , eadem facultas Monachis impartitur cum ampliatione deputandi etiam Regulares alterius Religionis : Viget itidem altera Constitutio B. Pii V. la 47. in Bull. tom.2. pag. 183. sub §.5. exprefse id ipsum concedens omnibus Monachis quarumcumque Religionum ; non obstante quod à Gregorio XIII. fuerit revocata ; Nam id processit , ex quo illa exposceret , quod una cum Monacho deputato extra claustra degarent alii quatuor Regulares , ut demonstravit illius revalidatio ab eodem Summo Pontifice Gregorio decreta , cum declaratione , quod unus dumtaxat socius Monacho deputato sufficiat , ut testantur Cherubin. *super eadem Constat. 47. scbol.1. fol.48. Gonzal. ad reg.8. Cancell. gloss.5. §. 3. num.79. Rot. dec.88. num.17. cum duob. seqq. part.9. recent.*

9. Confluunt in idem quamplures Testium depositiones Immemorabilem consuetudinem , & possessionem Monasterii super hujusmodi facultate concludenter *Summ. Abbatis nu.15. Mandatum de manutenendo Nuncii Hispaniarum , & hu-*

jus S. Tribunalis de anno 1632. ad ipso Abbatem , & Monachis reportatum , cum subsecuta , & pacifica possessione ab inde citra ex supra recensitis sub §. Talem autem unionem Eccl. Confessio publici , & totius Consilii , ac Universitatis emanata post litis introductionem per viam recognitionis veritatis , ac renunciationis litis summ. Abbatis num. 16. Alia consimilis confessio per Deputatos ab eadem Universitate emissâ in descriptione bonorum Monasterii in vim Regiæ Commissionis de anno 1664. quæ de per se sufficere , ut omnium probationum maximæ vulga cap. per tuas de probat. I. cum te, Cod. de transact. atque in similibus terminis P. Murg. quæst. Pastor. par.2. quæst.7. num.2.
10. Testes , & ipsi ad instantiam ipsius Communis inducti , qui uno ore factent vidisse inservire eidem Ecclesiæ Monachum Abbati benevolentem , & licet affectando eorum dicta conentur afferre , quod tales deputationes fuerunt dumtaxat pro interim , & donec de Patrimoniali Presbytero Ecclesia provideretur : At tamen cum de hujusmodi interimmaria qualitate , nullam prorsus rationem scientia reddant , puta quod illam in iteris patentibus Monachorum legerint ad contradictionem aliarum litterarum patentium Presbyterorum Sæcularium , sed aliam quamcumque certiore causam , uti testantes de qualitate , quæ aliter sci non potuit , nullam fidem , quod affectum restrictivam merentur , *ad theoriam Bart. in l. solam 3. sub num.3. vers. sed si depositum. super eo, quod sententia non percipitur, & num. 14. vers. sed his tiam Bald. & Castrensi. Cod. de Testib. Farinac. eodem tradit. quæst.70. num.6. ubi concordantes Rota coram Buratt. decis.325. sub num.4. Rota coram Peuting. dec.53. num.3. Ponderando præcipue , quod licet prædicti Testes sæpè viderint Monachos amoveri , id tamen non valet inducere scientiam hujusmodi qualitatis interimmarie , cum ob firmatam Beneficii manualitatem , talis mutatione evenerit , quin immo impropria redduntur eorum testificata , cum Deputationes pro interim afferantur factæ durante vacantia Beneficii , quæ tamen ex supra firmatis in hac specie Beneficii*

ci non datur, ut potè merè manuali, ut præter adductos in §. Non enim firmarunt Cardin. de Luc. de benefic. discurs. 97. sub nu. 18. & 19. Rota coram Merlin. dec. 37. nu. 2. coram Pamphil. decis. 68. nu. 3. ubi Add. nu. 6. Et fas sit dicere, prorsus mendacia convincuntur, cum Deputationem P. Martini del Hoyo pro interim factam testentur, quando ex ipsis lectura contrarium deponit, & omnimodè conformis cæteris Deputationibus legitur, ut in Summ. Abb. n. 19. & 20. Aliorum verò Monachorum administratio vigore propriarum Deputationum fuit per tempus considerabile septem, & octo mensium, ac etiam plurium annorum excludens metam interminariam. Quod sanè mendacium de per se solum sufficiens reputatur ad detrahendum in reliquis quamcumque fidem Testibus inductis præstandam, ut in similibus voluit Rota in dec. 3. num. 8. par. 18. & decis. 73. num. 3. & dec. 116. nu. 6. par. 19. rec.

12. Quæ eò magis admittenda veniunt in concurso tot Testium contrarium de directo deponentium, quorum dicta uti fulcita juris assistentia, & uniformia Pontificiis indultis, & publicis documentis superius enunciatis omne veritatis fomentum ad favorem Rei possessoris præbent, ex regula Text. in cap. cum sunt reg. Jur. in 6. & ibi gloss. in figuratione casus, Rota coram Zarat. dec. 23. sub nu. 26. & seq. coram Peuting. dec. 246. num. 4. & coram Priolo decis. 206. nu. 14.

13. Corruere pariter Domini censuerunt secundum decisionis fundamentum innixum Pontificiæ Constitutioni Pii IV. expresse vetant Monachis Benedictinis Hispaniæ Regulares deputari in Curatos Ecclesiæ eorum Monasteriis unitis; Tum ex eo quod hujusmodi Constitutione nullam præfert mentionem immemorabilis consuetudinis super contrario jure deputandi, vel Monachum, vel Sæcularem ad librum favore eorumdem Benedictorum inductæ, & probatæ, seu centenaria possessionis illis æquipollentis, de quibus in §. Confluunt &c. prout neque Constitutionum Apostolicarum supra enunciarum, ac eamdem facultatem tribuentium, ideoque nunquam, neque dictæ consuetudinis,

Monacelli Form. Pars II.

neque harum Constitutionum derogatoria censerri debet, ut de immemorabili tradit Gonz. ad reg. 8. gloss. 33. nu. 2. Gratian. disceptat. for. cap. 578. nu. 10. Rot. dec. 614. nu. 1. par. 2. & dec. 286. nu. 1. par. 4. Et de Constitutionibus præcedentibus Rota coram Duran. dec. 83. nu. 16. coram Duno- zet. Jun. dec. 131. à nu. 2. & 4. & decis. 32. nu. 23. par. 10. rec.

14. Tum, & evidenter ex eo, quod illa non doceatur in ulla sui parte effectuata, & consequenter uti destituta omni vi, & effectu nullam vim legis acquirere potuit, ut distinguendo tradiderunt Felin. in cap. 1. sub nu. 13. vers. Nibilominus de Treg. & Pace, Vermigliol. conf. 355. nu. 8. Rota dec. 628. nu. 16. par. 18. recent.

Ineffectuatio quoad omnia in illa contenta, colligitur, cum eligendi forma primo præscripta super eleccióne Generalis Congregationis, quod scilicet Abbas fixus Monasterii Vallis solitani ceteris præferatur, certum sit, & notorium non servari, sed Capitulum Generale elegit, & eligit liberè in Generalem prædictum quemcumque Monachum sibi benevisum, juxta litteralem dispositionem Constitutionum ejusdem Congregationis, post di- Etiam Bullam Pianam editarum, confirmatarum à san. mem. Paulo V. cum expressa derogatione quibuscumque Constitutionibus, & exhibitarum in summ. Abbatis sub num. 22.

15. Unio verò, secundò injunctione, Prioratum, seu Monasteriorum minoris redditus Generali, ac aliis Executoribus commissa, itidem ineffectuata remanet, cum neque Executorum deputatio ad id per agendum ostendatur. Prohibitio demum tertio demandata inferviendi Ecclesiis unitis per Regulares sub pœnis Exequitoribus bene visis tantum abest, quod effectuata, & ad actum redacta doceatur, quia potius contrarium evidenter apparet, ex quo nec constet de deputatione hujusmodi Executorum, seu Commissariorum, & pro parte Abbatis de contraria continuata usque in præsens observantia etiam immemorabili ex depositionibus Testium, & deputationibus Regularium ab inde citrā subsecutis in vim præcedentium, & posteriorum Constitutionum su-

B b 3 pra

pra memoratarum absque comminatae pœnæ luitione ad oculum fuerit demonstratum, licet pro omnimoda Bullæ inobseruantia, non usus quoad unam partem sufficeret, Rota coram Carillo decis. 155. sub n. 5. cor. Bichio dec. 133. n. 21. cum ibi congett.

16. Accedit pro totali ineffectuatione nimia inverisimilitudo, quod tot gravissimi Viri, ac Superioris hujusc Congregationis dispositionem Pontificiam voluissent eludere, & illam spernendo excommunicationis, & censurarum vinculis semetipos innodari, quam sane præsumptionem in perspicua animi qualitate omnia Jura abhorrent adnotata per Berou. conf. 92. nu. 2. lib. 1. Vermil. conf. 225. num. 6. & 275. nu. 14. Rot. decis. 106. sub n. 7. par. 2. rec.

17. Et demum tollitur omnis difficultas ex Constitutionibus dict. Congregationis compilatis de anno 1610. in quibus cap. 57. hujusmodi usus, & facultas deputandi Monachos pro servitio Ecclesiarum unitarum curam animarum habentium, vel in Prioratus, & Grancias erectarum ex causa necessaria præsupponitur cum præscriptione certæ formæ in similibus deputationibus Monachorum servanda Summario Abbatis nu. 22. litt. G. Quæcum confirmatae fuerint à san. mem. Paulo Quinto sub expresso mandato, quod nullæ aliae leges, præter in eisdem Constitutionibus præscriptas, esset in posterum servandæ, & cum derogatione quibuscumque Statutis, Indultis & Litteris etiam Apostolicis contrarium disponentibus, utique non solum dict. usum, & consuetudinem immemorabilem, ut supra probatam confirmant, sed tollunt quocumque obstaculum, quod possit deduci ex dicta Pii IV. vel alia præcedenti Constitutione.

18. Nec obesset visum fuit, quod allegata Constitutio B. Pii V. & relatæ Confirmationes Apostolicæ Clementis VIII. & Urbani VIII. Decretorum Sacr. Congregationis Concilii, uti nullam præferebentes mentionem Litterarum Pii IV. licet posteriores, non censeantur istius Derogatoriæ; nam præterquod idem argumentum retorquetur, cum Piana Constitutio nec ullam mentionem faciat de an-

tiquioribus privilegiis Sixti IV. Julii II. Leonis X. quæ liberam facultatem, & consuetudinem deputandi Monachum canonicizant, Ideoque si hæc illi non dengent, nec illa antiquioribus derogare potuit, ut uno, eodemque Jure metiantur ad tradita per Rotam decis. 60. sub n. 6. pan. 15. & decis. 227. sub num. 11. par. 19. recen. semper remanet inevitabilis responso, quod de illa uti inobservata, nulla est habenda ratio, tanquam de actu ineffectuato, ut præter suprà allegata decidit. Text. in cap. non praefiat de reg. Jur. in 6. Rota decis. 260. nu. 5. & 6. part. 5. recen. cum ibi allegatis.

19. Firmata itaque penes Abbatem, & Monasterium facultate deputandi Monachum Regularem in Curatum Ecclesiaz Oppidi de Arredondo, sublata fortius remanet illatio in contraria decisione dedita; Quod Abbas teneatur nominare Presbyterum Sæcularem, & filium Patrimonialem ejusdem loci, cum tamen non minus corrueret quando etiam admittere non subsistere dict. facultatem, ex quo non est bona consequentia, non potest deputare Monachum, ergo tenetur deputare Presbyterum Sæcularem, qui sit filius Patrimonialis loci de Arredondo; Adhuc enim esset in potestate Abbatis vel hinc, vel Exterum deputare, nam in collatione Beneficiorum sola idoneitas, non autem origo spectatur, cum apud Deum non debet exceptio personarum, Text. est clarus in cap. ad Decorem 6. de Inst. ubi Innocentius Tertius improbat conventiones factas: ut Canonicatus, & Beneficia Ecclesiæ Constantinopolitana Clericis non nisi certæ Nationis conferantur ipsumque Patriarcham acriter repræhendit, & arguit quem etiam postea in litteris specialibus absolvit à conventionibus factis, & Juramento pro illis absolvendis præstito, ut refert Gonz. in eodem cap. ad decorum de Inst. & tradit latè Mandos. conf. 35. sub n. 21. vers. Imò non est absolute verum cum sq. Garz. de benef. p. 7. cap. 9. nu. 4. Maſſobr. in prax. hab. concurs. prælud. 7. dub. 21. nu. 36. Castropol. oper. Moral. tom. 2. trad. 13. disp. 4. punct. 9. nu. 2. Rota decis. 63. sub n. 3. vers. & facit part. 1. & decis. 29. nu. 2. ubi in specie de Rectoribus part. 2. rec. Neque

Neque obligatio prætensa deputandi Patrimoniale ex testibus ab Universitate adductis probatur, prout supra expensum fuit; Imo de contrario constat ex Deputationibus exhibitis pro parte Abbatis, in quibus tantum absit administrationem Ecclesiæ S. Pelagii Patrimoniali loci de Arredondo fuisse concessam, quod ut plurimum vel Monachi, vel Presbyteri extranei à loco de Arredondo pro illa, fuerunt deputati *Summario Abbatis* n. 20. & si aliquando Patrimonialis electus fuit, id evenit sub expressa conditione, & Juramento, quod non censeretur deputatus ex quo esset Patrimonialis *Summario ejusdem num. 26.* ex quibus facultas prædicta Abbatis de Ogna convalidatur, & Jus ab Universitate prætensem penitus destruitur.

Et ita utraque Parte audita responsum fuit, &c.

R. P. D. B E N I N C A S A

Romana Quindenniorum.
Veneris 13. Martii 1689.

A R G U M E N T U M.

Emphyteusi translata ad manus mortuas, dentur Domino directo de æquitate Quindennia singulis quindecim annis, etiam nulla facta conventione. Melioramenta non augent laudemium.

S U M M A R I U M.

- 1 *Quindennium debetur loco laudemii Domino directo singulis quindecim annis ob transitum Emphyteustis in manus mortuas.*
- 2 *Quindennia sunt solvenda juxta antiquum rei valorem, nulla habita ratione melioramentorum, ibi.*
- 3 *Quindennium nihil aliud est, quam ipsum laudemium determinato tempore decimi quinti anni solvendum, quamvis non convenium.*
- 4 *Fictio in casu ficto operatur quantum veritas in casu vero.*

- 5 *Ubi militat eadem ratio, militare debet eadem juris dispositio.*
- 6 *Fictio legis, non admittitur ultra causus expressos.*
- 7 *Laudemii solutio facienda est juxta loci coniuetudinem, ibi.*
- 8 *Utilius habere pro Emphyteusi Quindennium, quam erigere laudemium.*
- 9 *Melioramenta facta in re sacra, & religiosa non cedunt solo.*
- Monasterium auctoritate Ordinaria eratum in fundo Emphyteutico, non cedit solo, ibi.

D E C I S I O X I I I .

P Ostquam sub die 6. Junii 1687. resolutum fuit constare de bono jure Capituli Sanctæ Mariæ Transtyberim ad effetti manutentionis in exigendis quindenniis sibi debitibus, pro quadam Domo Emphyteutica à Monialibus Beatæ Virginis septem dolorum, titulo emptionis modo possessa, eademque quindennia regulanda fore secundum valorem ipsius dominus de tempore, quo empta fuerat, non autem juxta statum praesentem ex nova Fabrica Monasterii, & Ecclesiæ totaliter mutatum, & pluribus melioramentis adaugatum, disputatum hodie fuit: An standum, vel recedendum esset à decisio, & DD. inharentes fundamentis præteritæ resolutionis pro illius confirmatione, sterunt rejetis novis objectionibus in contrarium excitatis.

1. Præmisso siquidem, quod quindennia in jure penitus ignota successerint loco laudemii, quod ex quadam æquitate à praxi fingitur decimoquinto deberi quolibet anno Domino directo, quia alias nullam haberet spem devolutionis ob transitum Emphyteustis in manibus mortuis, Ricc. in prax. resolut. 633. par. 1. per tot. Rot. coram Coccino decis. 233. num. 15. & coram Cerro decis. 2. num. 12. usque ad 21. & decis. 192. n. 4. p. 19. rec. sicuti, ubi non proceditur per viam novæ Investituræ favore diversæ personæ, sed potius simplicis renovationis in personam Emphyteutæ semel investitæ quando laudemium debetur, solvendum est

Bb 4 jux-